

JENAPLANONDERWIJS IS ALTIJD PASSEND ONDERWIJS

ANITE VAN OIJEN

De keuze voor een jenaplanschool maken veel ouders bewust. Een keuze die steeds beter past bij wat de Wet op Passend onderwijs voorschrijft. Alle scholen krijgen namelijk vanaf 1 augustus 2014 zorgplicht en moeten passend onderwijs bieden. Precies datgene wat de jenaplanscholen altijd al doen.

Scholen zijn er straks verantwoordelijk voor om elk kind een goede onderwijsplek te bieden. Het speciaal onderwijs blijft nog wel bestaan, maar de meeste kinderen zullen een plek moeten krijgen in het reguliere basisonderwijs.

Dat vraagt van scholen heel wat: het onderwijs moet aangepast worden aan het kind en niet het kind aan het onderwijs. Dit betekent een compleet andere manier van denken. Maar niet voor jenaplanscholen: die doen dat namelijk al heel lang zo, dat is immers hun uitgangspunt. Elke jenaplanschool doet dit - met als vertrekpunt de twintig basisprincipes van het Jenaplan - op eigen wijze. Zo ook jenaplanschool Antonius Abt in Engelen. Aan de hand van zes van deze principes een korte impressie van het passend onderwijs op deze school.

We benoemen ze met de kinderen, leren ze er mee om te gaan en ze te waarderen bij zichzelf en bij de ander. Daarom leren we kinderen hun gevoelens en gedachten om te zetten in woorden. We geven veel ruimte voor gesprek en bieden kinderen veel manieren aan om hun woorden ook om te kunnen zetten in bijvoorbeeld poëzie, een brief, een verhaal, tekening, lied, kunstwerk of spel.

In de school vinden gedrags- en prestatiebeoordeling van een kind zoveel mogelijk plaats vanuit de eigen ontwikkelingsgeschiedenis van dat kind en in samenspraak met hem.

Omdat we uitgaan van verschillen weten we ook dat het aanbod verschillend kan, mag en moet zijn. En als het

aanbod anders mag zijn, zal dat ook gelden voor de opbrengsten.

Niet elk kind ontwikkelt zich in hetzelfde tempo. We vergelijken het kind daarom graag met zichzelf, niet met de ander. De eigen groei is uitgangspunt.

En omdat het over eigen groei gaat mogen kinderen ook meepraten over die groei. Onze rapporten (portretten) worden geschreven door kinderen, ouders en groepsleiders. Tijdens het rapportgesprek zijn ook de kinderen aanwezig. Zij bepalen voornamelijk waar voor de volgende periode de aandachtspunten gaan liggen. Ouders, groepsleiders en groepsgenoten gaan dat mee mogelijk maken.

In de school vindt overwegend heterogene groepering van kinderen plaats, naar leeftijd en ontwikkelingsniveau, om het leren van

en zorgen voor elkaar te stimuleren.

Ieder kind heeft een eigen manier van ontwikkelen.

Daarom werken wij met driejarige stamgroepen. In de stamgroep zitten kinderen van verschillende leeftijden.

Ze kunnen elkaar helpen, van elkaar leren, verschillend

We streven ernaar om veel ervaringen op te doen. Zo leer je veel gemakkelijker een letter aan, als je op allerlei manier mag proberen de letter in je lijf en vingers te krijgen.
Antonius Abt, Engelen

Elk mens is uniek; zo is er maar één. Daarom heeft ieder kind en elke volwassene een onvervangbare waarde.

Als je uitgaat van het unieke van ieder mens dan weet je ook dat er enorme verschillen in ontwikkeling zijn.

Wij omarmen die verschillen, het is ons uitgangspunt.

*Als sociaal en lichamelijk contact niet vanzelfsprekend is...
Door samenwerken kom je steeds een stapje dichterbij...
Door vertrouwen kun je (op elkaar) bouwen.*

De Bijenkorf, Assendelft

zijn en vooral zichzelf zijn, want er is geen gemiddelde te bepalen in een heterogene groep. Afwijken van een norm is daarmee niet mogelijk. Wat wij stimuleren is het helpen van en uitleggen aan elkaar. Daarmee leer je open te staan voor vragen van anderen, maar verwerk je ook zelf de lesstof: geen betere oefening dan wat je geleerd hebt nog eens uitleggen aan een ander. Lukt je dat? Geen toets meer nodig!

In de school neemt wereldoriëntatie een centrale plaats in met als basis ervaren, ontdekken en onderzoeken.

Op onze jenaplanschool leer je natuurlijk lezen, taal en rekenen. Maar het doel is om met die vaardigheden de wereld te verkennen. Daar staan we middenin.

Wat er om ons heen gebeurt komt mee de school in en dat verwerken we. Daar praten we over, daar passen we dagelijks ons onderwijs op aan. Treedt plotseling de koningin af dan praten en leren we daarover. We leren hoe we een formele brief schrijven, hoe die gepost moet worden. We weten wanneer we het goed hebben gedaan, want dan komt er op koninklijk papier een prachtig antwoord.

Op deze manier houden we het onderwijs levendig. We leren kinderen vragen stellen, nieuwsgierig te zijn en te blijven. Hoe meer vragen, hoe meer onderzoek, hoe meer antwoorden. En ieder doet dat op eigen niveau. En dat niveau laten we groeien.

Elk mens wordt steeds als totale persoon erkend en waar mogelijk ook zo benaderd en aangesproken.

Op onze school is plaats voor heel veel kinderen. Dat kan omdat wij altijd kijken naar het

hele kind: niet alleen naar zijn beperking. We kijken wat een kind nodig heeft en proberen dat te regelen. Soms kan dat niet in de stamgroep en is er een specialist nodig die het kind met een uurtje per dag of week hulp biedt. Met die extra hulp buiten de stamgroep, liefst erbinnen, kan het kind verder prima in de stamgroep functioneren. Voor sommige kinderen krijgen we extra geld (rugzak). Daarmee betalen we die extra hulp of middelen. Soms heel specifiek voor één kind, maar meestal profiteren er heel wat andere kinderen van mee.

Mensen moeten werken aan een samenleving die ieders unieke en onvervangbare waarde respecteert.

Passend onderwijs: het lijkt iets nieuws, iets moeilijks. Maar eigenlijk is het gewoon goed jenaplanonderwijs. Onderwijs dat kijkt naar wat op dat moment nodig is, passend is. Niet uitgaand van een standaard aanbod, maar uitgaand van verschillen. Uit respect voor ieders unieke en onvervangbare waarde!

*Anite van Oijen is schoolleider van jenaplanschool Antonius Abt in Engelen
cartoon: Janneke Kaagman*

*Dit artikel is eerder gepubliceerd in OUDERS & COO Magazine,
het magazine voor ouders van schoolgaande kinderen
(www.ouders.net)*

